

§ 646

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 9.6.2022 § 111 (autovaurio)

HEL 2022-003166 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 9.6.2022 (111 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 9.6.2022 (111 §) päätöksellään hylännyt 15.2.2022 osoitteessa Malmin raitti 32 tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa määrältään 166,00 euron vahingonkorvauksesta 15.2.2022 kello 07.15 osoitteessa Malmin raitti 32 tapahtuneeseen auton vaurioitumiseen liittyen. Hakijan auton oikeanpuoleinen eturengas oli vaurioitunut kuoppaan ajamisen seurauksena. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että kaupungin toiminta ei ole ollut huolellista, koska ajotiellä ollut kuoppa oli erittäin suuri ja teräväreunainen eikä ajoradalla tai sen laidassa ollut minkäänlaista merkkiä tai varoitusta vaarallisesta kuopasta. Sää oli pilvinen ja tiellä oli ollut "hyhmää", jonka alta kuoppaa ei voinut havaita. Kuoppaa ei oltu korjattu edellisen illan ilmoituksen jälkeen, vaan korjaukseen oli mennyt useita päiviä. Ajoneuvon nopeus oli ollut määräysten mukainen.

Perustelut

Lautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen pelkkä ajoradalla oleva kuoppa ei yksinään aiheuta kaupungille vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun

siihen osumisesta on aiheutunut yksittäiselle tienkäyttäjälle vahinkoa. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kaupunki on syyllistynyt laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn kunnossapitovastuun osalta. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun.

Yksikön päällikön päätöksen perusteluissa on selvitetty asfaltin ominaisuuksia ja sääolosuhteiden sekä ajoneuvojen renkaiden kulutuksen vaikutusta päällysteen reikiintymisen ja kuopan syntyyn. Erityisesti kevättalvella lämpötilan ollessa lähellä nollaa ja ajoradan märkä, saattaa isokin kuoppa syntyä tai pieni kuoppa laajentua hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa. Lämpötilahavaintojen mukaan helmikuun 2022 lämpötila oli vaihdellut 0 asteen molemmin puolin pitkin kuukautta, joten olosuhteet olivat reikiintymiselle otolliset.

Kuoppien suuri määrä kaduilla ja teillä ei ole yllättävää tienkäyttäjälle vahinkoajankohtana vallinneissa sää- ja keliolosuhteissa. Talven 2021-2022 keliolosuhteet olivat poikkeukselliset. Kunnossapidolta saadun selvityksen mukaan kyseisellä paikalla ei ollut esiintynyt aiempaa reikiintymisongelmaa ja kuoppa oli syntynyt aikana jolloin katujen reikiintyminen oli nopeaa runsaiden lumi- ja vesisateiden sekä 0-asteen molemmin puolin vaihtelevan lämpötilan seurauksena.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös II-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Paikalla olleesta kuopasta on tullut ilmoitukset kunnossapitajalle 14.2.2022 ja 16.2.2022. Selvityksen mukaan kunnossapito oli kyseisenä ajankohtana, jolloin reikiintyminen oli ollut runsasta ja nopeaa, aloittanut yleisesti tehostetut paikkaustoitimet. Kyseinen kuoppa oli saatu paikatuksi 21.2.2022. Kaupungin yleisesti noudattaman käytännön mukaan palautejärjestelmään saapuneet palautteet pyritään käsittelemään viiden arkipäivän kuluessa.

Kunnossapidon selvityksen mukaan paikalla on katuvalaistus ja ajoradan leveys on mahdollistanut kuopan väistämisen. Jokin tuntematon taho oli selvityksen mukaan merkinnyt kuopan kahdella auraukepillä, mutta merkitsemisen ajankohta ei kuitenkaan ole tiedossa. Selvityksen mukaan kuoppa on joka tapauksessa korjattu ilman tarpeettomia viivytyksiä ja ajoradan leveys on mahdollistanut kuopan väistämisen.

Edellä esitetyillä ja muutoin yksikön päällikön päätöksessä todetuilla perusteilla kaupunki katsoo olosuhteet huomioon ottaen toimineensa asiassa huolellisesti kunnossapitovastuun osalta. Tarvittavat korjaustoimet on tehty ilman tarpeetonta viivytyksiä. Kaupunki katsoo, että tieli-

kennelain tienkäyttäjältä edellyttämää huolellisuutta noudattaen vahinko olisi ollut vältettävissä.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle kuoppaan ajamisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 14.6.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 14.6.2022, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

15.11.2022

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 10.6.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 14.6.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kypm.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 14.6.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 14.6.2022, saate

Oheismateriaali

- 1 selvitys HEL 2022-003166 Malmin raitti 32

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 09.06.2022 § 111

HEL 2022-003166 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 28.2.2022 esittänyt kaupungille 166,00 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 15.2.2022 klo 07.15 ajettaessa ajoradalla olleeseen kuoppaan osoitteessa Malmin raitti 32.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaarallanteita.

Malmin raitti on kokoojkatu, ja luokiteltu hoitoluokkaan II. Sen päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Selvityksen mukaan vahinkopaikalla olleesta kuopasta on tullut ensimmäinen ilmoitus kunnossapitajalle 14.2.2022 klo 22.23 ja se on paikattu 21.2.2022. Paikkaus on tehty

mahdollisimman pian sen jälkeen, kun kunnossapidosta vastaavat ovat saaneet tiedon päällystevauriosta. Kuoppa on syntynyt kadun pintaan aikana, jolloin on ollut paha kelirikko ja reikiintyminen on ollut nopeaa. Kunnossapito on aloittanut tehostetut paikkaustoimet alueen kaduilla, koska reikiintyminen on vaikeiden keli- ja sääolosuhteiden vuoksi ollut hyvin laajamittaista. Vauriosta on tullut kaupungille toinen ilmoitus 16.2.2022.

Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0°C molemmin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Reikä alkaa tyypillisesti muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutusta, kuten ajoura.

Asfaltin rakenteessa olevan veden sulaessa ja jäätyessä lämpötilavaihtelujen mukaan asfaltin rakenteessa oleva vesi laajenee jäätyessään ja alkaa hajottamaan asfaltin rakennetta. Vesi laajenee jäätyessään ja sillä on huomattava voima. Ajoradan suolaus muuttaa jäätymispisteen hieman alemmaksi, mutta mekanismi on sama. Tämän lisäksi ajoneuvon pyörä aiheuttaa ajoradan pintaan paineiskun, joka painaa vettä asfaltin rakenteeseen. Lisäksi nastat irrottavat kiviainesta ja bitumia, mikä tekee pinnasta huokoisemman ja lisää veden tunkeutumista asfaltin rakenteeseen.

Lämpötilan ollessa lähellä nollaa ajoradan märkä isokin kuoppa voi syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa. Kuopan muodostuminen tiettyyn paikkaan ei ole yleensä ennakoitavissa, ainoastaan ennakoitavaa on, että niitä syntyy tietyissä olosuhteissa ja usein kohtaan jossa on vesilätäkkö. On huomattava, että kaikkiin ajourassa oleviin lätköihin ei muodostu kuoppia ja toisaalta, lätköitä on niin runsaasti ajoradoilla samaan aikaan, ettei niiden kaikkien tarkastamiseen ole realistisia mahdollisuuksia.

Forecan tilastoissa Helsinki-Vantaan sääaseman mittauksissa tammi- ja helmikuussa 2022 lämpötila on vaihdellut 0°C molemmin puolin vahinkopäivään asti.

Pelkkä asfaltin päällystevaurio ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmu-

kaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Kuoppa on ollut myös havaittavissa ja väistettävissä sen sijainti ajoradalla, sää- ja keliolosuhteet huomioiden.

Vahinkopaikka on hoitoluokkaan II kuuluva ajorata, jonka päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Paikalla on katuvalaistus ja ajoradan leveys olisi mahdollistanut kuopan väistämisen. Malmin raitilla on 30 km/h nopeusrajoitus. Malmin raitin vuorokautinen liikennemäärä on 3 300 ajoneuvoa. Asfaltin vauriosta oli tullut ilmoitus kaupungille edellisenä iltana klo 22:23, ja se on käyty korjaamassa viivytyksettä sen jälkeen, kun kaupunki on saanut siitä tiedon.

Kuluva vuosi on ollut routavaurioiden osalta haasteellinen ja katujen pintoihin on syntynyt vaurioita keskimääräistä enemmän koko maassa. Asiasta on uutisoitu yleisesti valtakunnallisella tasolla.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinko aikaan vallinneet sääolot ovat aiheuttaneet nopeasti syntyneen kuopan ajoväylään. Kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin saatuaan tiedon kuopasta ja kyseisen ajoväylän kuntoa on seurattu säännöllisesti. Kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti ja hoitaneensa kunnossapidon kunnossapitolain mukaisesti, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

15.11.2022

Asia/15

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Riitta Mäkelä, valmistelija, puhelin: 310 28382
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi